

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Eusebová

Jaroslav Vrchlický: PÉRO

Upadlo péro havraní v cestu mou s výše zlehýnka... O, nie tak srdce neraní, jak smutná láska vzpomínka!

Já upel hned svůj k němu hled. Mám tebou psát svůj žal? Houk' vtr: "Nezlákáš víc zpět, co jednou osud vzal!"

A jen se stočil po stráni a ztich' kdes v roklí pak, já stál, na péro havraní svůj upíraje zrak.

O, znám tě, znám a dobře vim, můj osud havran jest, on věšty kynem tajemným tě hodil do mých cest.

O, nie tak duši neraní, jak lásky klanu a lež. Sem peř, ty péro havraní, zde na mém srdci lež!

DOBA PO VÁLCE.

Dnes, když celý svět je v ohni, každý myslící člověk uvažuje, co se bude po uzavření míru konati a děti s ženami, které zaujaly místa v industriích a v jiném oboru mužovy práce.

Řešení problému po válce bude vyžadovati moudré státníky a politiky, moudré a myslící učitele lidu k uspořádání společenské úrovně, neb poměry budou takové, jímž v minulosti příkladů není.

Příprava ku řešení těchto vážných problémů, nastávících po válce, měla by býti započata hned, neboť bude vyžadovati mnohem vážnějšího přemýšlení, nežli problémy ku vstoupení do světové války.

Zvláště nám ženám bude nutno soustřediti všechny důmysl ku řešení a řešení ženské otázky. Poměry budou tak změněny a tak cízí v poválečné době, že každá odůševnělá žena bude muset vynaložiti veskeru svoji sílu, nejen po válce, ale započítí již nyní přemýšlet o plánech organizačních.

Nové poměry budou vyžadovati nový způsob žití, novou industriální úroveň mezi mužem a ženou, novou odhovu mládeže, nový společenský život, nové politické uspořádání, v němž bude žena bráti rovného podílu s mužem.

Největší však problém ku řešení bude — co dělati a jak naložiti s vrátivšími se vojáky. A co dělati s dělničeny, již nastoupily místa uprázdněná po mužích, kteří do války vstoupili. Tato válka vyžadovala mnoho práce od žen, nejen na poli dobročinném, ale i téměř v každém oboru řemeslnickém a učitelském a z těchto příčin otázky ženské jsou důležitě a složité a proto počínají se již nyní ozývati hlasy — musíme se připravovati na poměry po válce!

ŽÁDÁNO

25,000 žen ku zapsání do studentské rezervy ošetrovatelk Spojených Států.

Vláda žádá 25,000 mladých žen, by vstoupily do studentské rezervy ošetrovatelk a byly připravovány evičiti se ve službě jako ošetrovatelky.

Válka činí bezpříkladně požadavky evičených ošetrovatelk. Pouze jenom ty, které braly plný kurs evičení, mohou míti nároky na službu při vojské v zámoří. Tyto ošetrovatelky jsou po většině brány z nemocnic doma. Jejich místa musí býti nahrazena studujícími ošetrovatelkami, jež jsou zapsané ve dvou- nebo tří-letých kursech. Každá mladá žena neb dívka, která se nechá zapsati do studentské rezervy ošetrovatelk Spojených Států, propouští ošetrovatelku do služby při frontě a zamožutí domácí armádu, na niž se musíme spoléhati, by činila naši druhou linii nemocenské obrany. Na zdraví amerického lidu spočívá duch jeho válečné moci.

Stáří. — Výzva k ženám stanoví stáří od 19. do 35. roků.

Kvalifikace. — Intelligentní společlivé ženy s dobrým vzděláním a v plném zdraví mají přístup. — Věšer v celé zemi. Kolegijní vzdělání je vždy cenným aktivem a mnohé nemocnice za ně kredit dají. Kredit bude dán za zvláštní vědeckou výstavu, aneb předbě-

než vyznačené nemocnice. Tato třída jest určena pro ty, které nemohou pro rodinné příčiny přijmouti evičení ve vzdálenosti od domova. Ty, které budou registrované v třídě odložené, budou brány až bude třída vyčerpána.

Vláda úplně spoléhá na vlastnictví těch, které byly zapsané na seznamu, že půjdou tam, kde jich bude nejvíce potřeba.

Žádná nebude doporučena do některé školy, která by nebyla dřívě státní radou vysvěhačů pro ošetrovatelky odporučena.

Školní běh evičení. — Školní běh (termín) čili trvání kursu, se různí, avšak trvá ne méně nežli dva roky a ne více nežli 3 roky, dle požadavku dotyčné školy.

Na co připraví evičící kurs. — Přítomně každá žena, která zakončí svoje evičení uspokojivě, v kterékoliv určené škole, má nároky na službu jako vojenská ošetrovatelka na frontě v zámoří. Současné bude kvalifikována vydělati sobě živobytí v nejslechetnějším povolání ženě přístupném. Každá studující, hned jak vstoupí do školy, koná milosrdné skutky a zároveň vlastenecké.

Finance. — Každá studentka ošetrovatelství obdrží stravu, byt a školné bezplatně téměř v každé škole a v mnohých případech i malý plat, co by krylo vydání za knihy a úbory. Po graduaci jest schopna od \$100 do \$300 vydělat. Ošetrovatelky v nemocnicích dostávají služného od \$50 do \$250 měsíčně ku stravě a s bytem. Plat ošetrovatelk řídí se dle okolnosti případu; jest jisto, že mzda za ošetrování nebude snížena ani po válce. Tato země potřebuje ošetrovatelky nejen v průběhu války, ale v rekonstrukční práci po válce, kteří budou poranění a c.

Počestná služba. — Ode dnů Florence Nightingalové ošetrovatelské povolání bylo nanejvýše ctičelné a nebylo více ctično nežli je za dnešní doby. Vojsko naše potřebuje každou ošetrovatelku, již může dostati, by se udržel poměr s odvodem studentské rezervy ošetrovatelk Spojených Států, rovnající se národním armádním kampaň Vláda bude se spoléhati na studující ošetrovatelky, aby zápolily s neduhy doma a ošetrovaly ty, kteří budou poranění v industriích.

Ženy této země by měly okázati, jak ony odpovídají na výzvu vlády.

Následující školy jsou odporučeny v našem státě a žadatelky necht dopisou na superintendenty dole uvedené:

Jméno:	Adresa:	Lože:
1. Nebraska Methodist Hospital	Omaha	140
2. Bishop Clarkson Memorial Hospital	"	80
3. Lord Lister Hospital	"	100
4. Wise Memorial Hospital	"	84
5. Douglas County Hospital	"	80
6. Nicholas Senp Hospital	"	55
7. Swedish Mission Hospital	"	55
8. South Omaha Hospital	"	27
9. Nebraska University Hospital	"	150
10. Dr. B. F. Bailey Sanitarium	Lincoln	85
11. State Hospital for Insane	"	700
12. Lincoln Sanitarium	"	70
13. State Orthopedic Hospital	"	150
14. Esther's Hospital	"	25
15. Norfolk General Hospital	Norfolk	26
16. Grand Island Hospital	Grand Island	50
17. Fremont Hospital	Fremont	40
18. Lutheran Hospital	York	29
19. Nebraska Sanitarium	Hastings	35
20. Nebraska Sanitarium	Colege View	73
21. Morrow Hospital	Seward	25
22. Lutheran Hospital	Beatrice	29
23. Spencer Hospital	Spencer	16
24. Mary Lanning Hospital	Hastings	45
25. Blue Valley Hospital	Hebron	20
26. North Platte General Hospital	North Platte	20
27. Beatrice Sanitarium	Beatrice	20

Školy dosud neurčené.

Tyto nemocnice jsou v pozdější době otevřené, avšak evičení v nich dle evičení dosti dobré podklady, tak že dostane v každé ustanovené škole patriční kredit za práci vykonanou:

Jméno:	Adresa:	Lože:
1. Ford Hospital	Omaha	75
2. St. Joseph Hospital	"	200
3. St. Elizabeth Hospital	Lincoln	175
4. Lincoln Hospital	"	30
5. Dr. Campbell & Baker Hospital	Norfolk	20

Požadavky od aplikantek.

Aplikantka musí býti neméně než 19 roků stará, dobrého charakteru a úplně zdravá a bude od ní požadováno radou zkoušečů rok vzdělání ve vyšší škole.

Trvání kursu je 3 roky.

Výlohy.

Výlohy jsou poměrně malé; žadatelka obdrží byt, stravu a prádlo a též úbory v některých nemocnicích jsou dané zdarma a v některých je dáván i malý plat mi-

musí býti nezbytně aplikantka odkázána do jiné. Když byste se samy nemohly rozhodnouti, mile ráda vám ve výběru školy pomohu. Dále, kdybyste sobě přála navštěvovati školu v jiném státě, tož v tomto případě mně to oznamte a já vám vypomohu. Žádajte o jakoukoliv radu a já vám jí udělím dle možnosti.

V úctě,
MARY B. COGEL, R. N.,
Chairman Nursing Committee
State Council of Defense.

VÝCHOVA DĚTÍ V MEXIKU.

Mnohé zajímavé vlastnosti toho neb onoho národa nejsou správně vystiženy, nebo úplně poštěhnuty cestovateli, pišičnými úsudky o jiných plemenech a národech. A tak též v Mexiku mnohé věci byly buď úplně ignorovány anebo jim věnována jen nepatrná pozornost.

Nižší vrstvy lidu jsou často považovány jako nevědomé, zkazené a znemravnělé a jako nepřístupné jejich vlastní "vyšší kultuře", již se snad oni náhodou vyznačují. Z té příčiny vzniknul mylný názor vzhledem k třídě lidí, tvořící většinu patnácti nebo více milionů obyvatel mexické republiky.

Cizinci, kteří bydlili delší dobu v Mexiku a studovali poměry, upozorovali jednu vlastnost mexického lidu, která snad jim byla nápadnou, ale v Mexiku samém není ničím zvláštním a považovanou, jest že vše samozřejmou, sotva známky hodnou. Jest považována za vlastnost života, nevyžadující zvláštní pozornosti.

Jest to výchova dětí, kterým se ve všech vrstvách mexického lidu velká láska věnuje. Nápadnou jest láska a něha mexických rodičů k dětem a snášelivost těch mezi sebou. Přísné trestání dětí dle zvyků některých plemen jest téměř neznámé v Mexiku.

"Plemenná sebevražda" — tak známá mezi "civilisovanými národy" — anebo která vlastně byla známa před nynějším vražděním výkřiku lidstva, po němž se snad převrátil tento zvyk zpřosobu, který sotva odpovídá nynějším pojmům o mravnosti — nikdy nebyla známa ani navržena v Mexiku. Od nejvyšších k těm nejnižším vrstvám všude jsou považování bezdětní manželé za kletbou stížené. Posměšně se na tržičkách ukazuje po ženě bezdětné, a šťastnou jest ta, která může chovati na svém klíně potomky své rodiny. Nechudší rodina se necítí tak chudou, aby neuvítala nový přírůstek a vždy se nalezne místo pro děti, které ztratily rodiče a tím i svůj domov. — Děti jsou považovány za dar nebes, a ten, kdo by se protivil jejich příchodu, jest sledován s údivem a pohoršením.

Poslušnost a dobré chování dětí vůči rodičům i mezi sebou samými jest jim více vrozeno než vstřípeno a jest více výsledkem předrodní povahy než zvláštního výcviku disciplíny. Ne snad že by nebyly plny života, čtvrtěti a neměly hádky mezi sebou ve škole a ve hře. Ale doma se zřídka kdy hádají. Zřídka musí rodiče použiti násilného trestu vůči neposlušným dětem.

Málokdy jsou děti bity — tak zřídka, že to vzbuzuje podiv cizinců. Naopak, průměrný Mexičan by se divil, kdyby slyšel o jiných metodách výchovy. Není zapotřebí násilí.

Jiná dobrá stránka mexických dětí, necht kterékoliv třídy, jest obvyklá zdvořilost k starším a cizincům, a ta se zdá býti též více vrozená než vypěstovaná.

Ve městě, na venkově, i na poušti nebo v neudlehlém táženkouti v horách můžeme viděti tento způsob chování se. Vstoupili cizince na haciendu nebo do chatře dělníka, dle nabízejí ruce a chovají se s touto největší zdvořilostí. I děťátka v náručí sotva schopna mluvení vztahují své ručky na pozdrav cizinci. A tato zdvořilost jde s nimi životem, a sotva potřebují ponaučování v tomto směru. Rychle nápodobí zdvořilost svých rodičů a jiných starších osob, a vystavují tuto svoji vlastnost téměř od kolébky až ku hrobu.

A mluvce o dětech, jest tu jiný bod, který dává podnět k přkrému úsudku těch, kteří nerozumí situaci, a to jest dosti častý v některých venkovských obcích zjev, totiž pobíhání dětí téměř ú-

plně nahých. Někteří cizinci zvedají ruce pohoršení nad takovou — dle jejich názorů — zpuslostí. Nepochopí, že se tak děje z pouhé ho ohledu na tyto malické a pro jejich pohodlí, že jest jim dovoleno tak choditi. V tropických krajínách, kde tento zvyk převládá, i dospělí spokojují se jen s tolik oděvem, kolik slušnost přikazuje. Trýzniti malické zbytečným oděvem bylo by kruté a proto z příčin podobné jest jim dovoleno zbaviti se veškeré zbytečné přítěže.

Pisatel tohoto článku žil mnoho let na různých místech Spojených Států a může říci, že neviděl nikde takový zájem a lásku otec k dětem, jako v Mexiku. Ovšem, že matka často lásku k dětem tím více ukazuje, ale pisatel tohoto žel poznal, že i některé matky ve Spojených Státech jsou k svým dětem příliš chladné a postrádají pravého mateřského zájmu.

Ale mexický otec, peon, nebo aristokrat se stále stará o blaho svých malických. Zajímavé jest ho pozorovati. Necht doma nebo na cestách mají děti vždy náboženskou výstavu, kterou strážají pravého mateřského zájmu.

Mezi tím odstraňují vrchní lupení s pěkné hlávky bílého zeli, dej pak celou hlávku do osolené vařící vody, uvař ji do měkka a rozeber ji potom. Oblož pak dno i kraje kuthánku, vymazaného dobře máslem aneb sádlem, uvařeným tou nádivkou, přikryj ji opět lupením, to pak potří nádivkou a pokračuj tak napopá, až všechno došlápné bude. Povrch pak přikryj lupením, polij to trochu sádlem aneb rozpuštěným máslem, nech to v troubě hodinu pěci a vyklop to pak na mísu a nes na stůl.

Květák (karfiol) omaštný sýrem.

Rozeber květák na několik kusů, sloupni všechmu tvrdou kůru, rozkrájej ho na stejné dlouhé kusy a vhod je do studené vody, aby vyšla syrová chuť. Pak je vař ve slané vodě do měkka, srovnej je na mísu, pomazanou máslem, a stlač je čistým šatem, aby byly dosti husté. Rozmáchej tou nádivkou, přikryj ji opět lupením, to pak potří nádivkou a pokračuj tak napopá, až všechno došlápné bude. Povrch pak přikryj lupením, polij to trochu sádlem aneb rozpuštěným máslem, nech to v troubě hodinu pěci a vyklop to pak na mísu a nes na stůl.

SPISOVATELKA ÚTOČÍ NA SLUŽKY.

Jsem prý jedinou třídou, která neutrplé válkou a nejsou dosti patriotické. Mají prý platiti válečnou daň proto, že slouží pá-
nům.

Neuvěřitelný nápad má "spisovatelka" Gertruda Athertonová, která se pustila v dlouhém článku do služek a nehorázně jim vyčítala, že těží z války. Služky prý jsou jedinou třídou, která válkou naprosto neutrpěla. Všecky ostatní třídy přinášejí svůj podíl na obětích — ba i páni, pro které služky slouží, ale služky mají svou dříve svůj zlatý život. Mají svou zvláštní světnici, dostávají jídlo zrovna takové, jako jejich páni a jsou den za dne linější. Za nedlouho snad nebudou chtít vůbec nic dělat. Na druhé straně jejich paní chuděcky nevědí, z čeho budou druhé peníze rozdávati na různé dobročinné účely a jen stěží se dočkají živdyky, až jim manžel opět dá na živobytí. Proto měly by se na služky uvalit válečné daně, aby také něčím na válku přispívaly.

Podivuhodné jest, že paní spisovatelka nenechá spisování a nejděněkam sloužit, když mají služky takový ráj. Jest sice pravdou, že v některých rodinách se služkám zachází lidsky a že mají poměrně uchažející jídlo, ale jest také pravdou, že ve velkém množství případů služebnictvo má stravu zvláště vařenou a že poměry jeho jsou ubohé. Nejen to. Služky nemají naprosto žádnou volnost. Pouze asi jeden den v týdnu mají prázdno odpoledne a málo kdy mají prázdno v neděli. Kdyby skutečně služba byla takovým rájem, nebýly by nedostatky služek. A nejen to. Služky si musí namože nechat liběti každou hrubost, jak od mladých a starých pánů, tak i od paniček druhu paní spisovatelky, které se domýšlí, že služky jsou od boha stvořeny pouze k tomu, aby se staraly o pohodlí svých pánů.

Článek paní Athertonové pobouřil nejen služky, ale i rozumnější ženy, veřejně činné protestují proti článku tomu a tvrdí, že jest naprosto nespravedlivý a že se čini jim služkám velká krivda. Služky jsou v takovém postavení, že nemohou každému odpovídat a nemají příležitost, aby psaly do novin články, jako paní spisovatelka. Naprosto pak není pravdou, že by jim chybělo na vlastenecký více, než jejich paničkám. Mnohé z nich mají ve válce své bratry a mnohé musely jít sloužit, poněvadž jejich manžel byl povolán k vojenské službě.

Paní spisovatelka navrhuje, aby byla uvalena válečná daň na každou služku, která má přes \$25 měsíčního platu, aby se jejich mysl obrátila také na něho jiného, ne pořad myslet na to, jak se kde vyhnout práci a vydřít ze svého zaměstnavatele co nejvíce peněz.

To jest skutečně již více, než odvahs. Služka, která ke stravě se rok vydělá \$300, ze kterých si musí často i stravu přikupovat a musí kupovati veškeré svoje potřeb-

by, měla by z tohoto královského honoráře platit daň! Mnoho-li daň by pak musely platit paničky, které nosí na sobě za několik tisíc dolarů šperků a za celý svůj život nevykonají ani tu nejmenší práci, nejen ve prospěch veřejnosti, ve prospěch vlasti, ale ani pro sebe, poněvadž na ně musejí dít služky.

Mezi zaměstnavatelkami služek vyvoláno bylo pravé vzburčení a projevany byly obavy, že bude-li se takto proti služkám vystupovat, půjdou dělat do továren a závodů, kde si vydělají více a kde mají také větší svobodu. — "Sprav."

Nadivané zeli.

Vezmi půl libry telečích a půl libry vepřového masa, sejmi s něho všecky kůžičky a mázdry a rozsekej maso na drobounko. Přidej pak k němu jednu rozmočenou v mléce a potom dobře vytlačnou žemličku, trochu strouhané citronové kůry, tři celá vejce a náležitě soli. Rozmáchej to dobře. Mezi tím odstraň vrchní lupení s pěkné hlávky bílého zeli, dej pak celou hlávku do osolené vařící vody, uvař ji do měkka a rozeber ji potom. Oblož pak dno i kraje kuthánku, vymazaného dobře máslem aneb sádlem, uvařeným tou nádivkou, přikryj ji opět lupením, to pak potří nádivkou a pokračuj tak napopá, až všechno došlápné bude. Povrch pak přikryj lupením, polij to trochu sádlem aneb rozpuštěným máslem, nech to v troubě hodinu pěci a vyklop to pak na mísu a nes na stůl.

Masťené kroupy.

Vyper dobře kroupy, přidej do nich velký ždíbec přebraného kmínu, osol a vař do měkka. Vysyp takto vařené kroupy na mísu a polej je buď rozpuštěným máslem aneb sádlem; na stůl k nim podej buď (virstle) neb vařené na řízků rozkrájené uzené maso.

Dušené zelené bobové lustičky s uzeným masem.

Ober as kvart mladých bobových lustiček a ve slané vodě je uvař do měkka. Rozkrájej malou cibulku, nech ji na třech letech sádla zpěnit, přidej k ní rozkrájenou libru uzeniny, nechaj ji dusit, zapraž to pak lžičkou mouky, přidej trochu vody a nech uzeninu do měkka dusit. Přidej pak k tomu ty vařené lustičky, svař to a dej na mísu. Do prostřed dej maso a okolo něho lustičky.

Salát z uvařených bobů.

Uvař boby ve vodě do měkka, ale nenech je rozvařit; sečej je pak na mísu. Polij je trochem dobrého oleje a vinného octa, posyp je trochem zelené petrželky drobně rozsekané, promíchej to z povolna, urovnej salát na mísu a posyp jej trochem pepře a soli.

Jahelník se švestkami.

Přehar dobře libru pěkných jahel, vyper je v horké vodě i uvař je v mléce. Pak utři na míse čtvrt libry másla, přidej osm lžoutků citronovou kůru, čtyři lody sladkých mandlí, čtvrt libry cukru, posleže přidej vychladlé jáhly. Dobře to promíchej i protáhni lehké sněhem, udělaným z bílků. Zatím vymaž formu dobře máslem, dej do ní vrstvu jahel, oblož je švestkami rozkrájenými na půlky, vyndavši z nich peckičky. Polož opět jáhly, na ně zase švestky, na vrch toho dej zase jáhly, oblož to máslem i nech to půl druhé hodiny pěci, posyp to cukrem a dej na stůl.

UZITEČNÉ POKYNY.

Šněrovačku lze nejlépe práti taktó: Vyndejme přední ocelové pruty (steels), položme šněrovačku na plochou stolu neb jinou, ale ne do vody. Vezmeme mydliny z bílého mydla a malý kartáč a tímto drhneme šněrovačku až je čistá a oplákneme, nechajme z kochoutku vodu na ní teči, až je všechno mydlo z ní přej, pak ji v rukou dobře vytáhneme do bývalého tvaru, pověsme na šňuru do chládku, by pozvolna schla.